

شاخص‌های بازار الگوریتم

شماره ۹ - مهر ۹۹

»» شاخص قیمت دلاری الگوریتم

»» شاخص کالای الگوریتم

»» شاخص بازار الگوریتم

»» شاخص بازار کالامحور الگوریتم

بورس و فرا بورس

کالامحور تعدیل می‌شود. شایان ذکر است که در محاسبه وزن هر کالا بر اساس ارزش بازار هلدینگ‌ها، به سهم آن کالا در پورتنوی هلدینگ نیز توجه شده است. همچنین مقدار این شاخص در روز نخست محاسبات (۱ فروردین ۱۳۸۹) برابر با ۱۰۰ در نظر گرفته شده است.

شاخص کلای آتی الگوریتم بر اساس قیمت جهانی معاملات آتی کالاهای اولیه موجود در شاخص کلای الگوریتم طراحی و محاسبه شده است. قیمت آتی مس و روی بر اساس اختلاف میان قیمت معاملات آتی بورس شانگهای و قیمت روز این کالاها در چین و پس از کسر هزینه‌های حمل محاسبه شده است. برای محاسبه قیمت آتی بیل نیز از فرآیندی مشابه استفاده شده است با این تفاوت که به علت در دسترس نبودن داده‌های مربوط به معاملات آتی بیل از اختلاف میان قیمت‌های آتی و جاری میلگرد برای تخمین قیمت آتی بیل استفاده شده است. همچنین قیمت متانول و پلی‌اتیلین بر اساس قیمت آتی بورس ژنگزو و قیمت روز این کالاها در چین و پس از کسر هزینه‌های حمل، و قیمت اوره خاورمیانه و نفت برنت بر اساس قیمت آتی این محصولات در آمریکا محاسبه شده است.

۳. شاخص بازار الگوریتم

سنجش ارزش بازار و مقایسه آن در دوره‌های مختلف مستلزم حذف اثر تغییرات نرخ ارز و کالاهای اولیه از شاخص قیمتی الگوریتم است. این کار با تقسیم شاخص قیمت دلاری الگوریتم بر شاخص کلایی الگوریتم محقق شده است. شاخص جدید که ارزش دلاری شاخص قیمت بازار را متناسب با ارزش کالاهای اولیه مرتبط با بازار کشور تعدیل می‌کند، شاخص بازار الگوریتم نامیده شده است.

۴. شاخص بازار کالامحور الگوریتم

با توجه به اهمیت شرکت‌های کالامحور در بازار بورس تهران کلیه شاخص‌های فوق‌الذکر برای ۹۱ شرکت کالامحور و هلدینگ‌های مرتبط با آن‌ها به صورت مجزا محاسبه و به صورت شاخص بازار کالامحور الگوریتم ارائه شده است تا امکان مقایسه تاریخی ارزش این گونه شرکت‌ها فراهم شود.

۱. شاخص قیمتی الگوریتم و شاخص قیمت دلاری الگوریتم

تحلیل‌گران و سرمایه‌گذاران به منظور برآورد روندهای آتی و بررسی وضعیت کلی بازار سرمایه از روش‌های ارزش‌گذاری مختلفی استفاده می‌کنند. یکی از روش‌های مرسوم ارزش‌گذاری بازار به خصوص پس از جهش‌های ارزی، مقایسه ارزش دلاری بازار سرمایه است که در این میان استفاده از شاخص دلاری قیمت و بازده نقدی یا همان دلاری شده‌ی شاخص کل بورس تهران در کنار محاسبه ارزش دلاری بازار، از رایج‌ترین روش‌ها محسوب می‌شوند. با این وجود شاخص کل علاوه بر رشد قیمتی، تقسیم سود شرکت‌ها را نیز منعکس می‌کند؛ در حالی که سنجش ارزش فعلی یک سهم به سودهای پرداخت شده پیشین آن سهم ارتباطی ندارد. همچنین دلاری کردن ارزش بازار نیز روش مناسبی برای دستیابی به این هدف نیست؛ چرا که افزوده شدن شرکت‌های جدید و افزایش سرمایه شرکت‌های قدیمی، ارزش بازار را به صورت مداوم تحت تاثیر قرار می‌دهد. بنابراین به نظر می‌رسد بهترین سنجه برای ارزیابی ارزش بازار، شاخص قیمت وزنی ارزشی است؛ زیرا تقسیم سود شرکت‌ها، ورود شرکت‌های جدید، یا افزایش سرمایه شرکت‌های قدیمی آن را دستخوش تعدیل نمی‌کند. با این حال این شاخص در حال حاضر صرفاً برای شرکت‌های حاضر در بورس تهران تهیه می‌شود؛ در حالی که با توسعه فرابورس و حضور شرکت‌های متعدد در این بازار لزوم ایجاد شاخصی که به صورت همزمان ارزش هر دو بازار را رصد کند ضروری به نظر می‌رسد.

گروه خدمات بازار سرمایه الگوریتم با هدف رفع این نقیصه، شاخص قیمت وزنی ارزشی تجمیعی بورس و فرابورس را از سال ۱۳۸۹ تهیه کرده است، و با عنوان شاخص قیمتی الگوریتم منتشر می‌کند. این شاخص به ارزیابی ارزش ریالی شرکت‌های حاضر در بورس و فرابورس کمک شایانی می‌کند؛ با این حال نوسات قیمت ارز و ارزش ریال امکان استفاده از آن برای مقایسه تاریخی را با مشکل مواجه می‌سازد. شاخص قیمت دلاری الگوریتم از تقسیم شاخص قیمت الگوریتم بر قیمت روز دلار در بازه‌ی مورد بررسی محاسبه می‌شود. رشد نرخ ارز منجر به افت شاخص بازار دلاری الگوریتم می‌شود؛ در این شرایط افزایش ارزش ریالی بازار برای حفظ شاخص در سطوح سابق منطقی به نظر می‌رسد.

۲. شاخص کلای الگوریتم

بیش از ۶۰ درصد از ارزش بورس تهران را شرکت‌های کلایی و تولیدکنندگان کالاهای اولیه تشکیل می‌دهند. قیمت‌های جهانی کالاها تاثیر به‌سزایی در ارزش دلاری بازار سرمایه دارند. بر این اساس شاخص کلایی الگوریتم به منظور بررسی تغییرات قیمت کالاهای جهانی مرتبط با بازار بورس کشور طراحی و محاسبه شده است. این شاخص سنجه‌ای برای اندازه‌گیری تغییرات قیمت سبکی از کالاهای اولیه متشکل از نفت برنت، شمش (CIS)، مس (LME)، روی (LME)، اوره خاورمیانه (Fertilizerworks)، متانول CFR چین (Platts) و پلی‌اتیلین سنگین خاورمیانه (Platts) است. علت انتخاب این کالاها اثرگذاری آن‌ها بر عملیات شرکت‌های کالامحور حاضر در بورس ایران است. وزن هر کالا با نسبت ارزش بازار شرکت‌ها و هلدینگ‌های

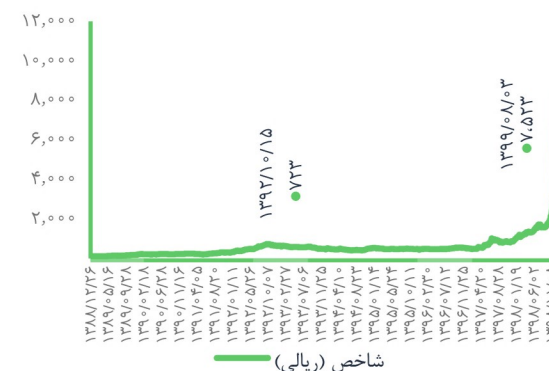
الگوریتم

گروه خدمات بازار سرمایه

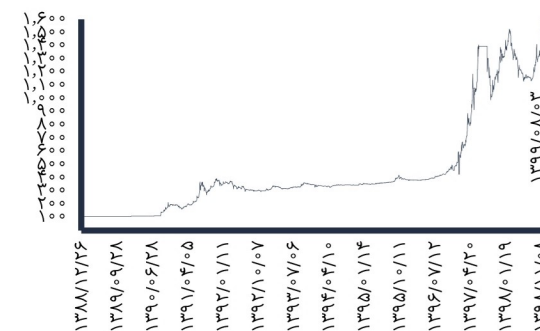

شاخص قیمت دلاری الگوریتم

شاخص قیمت دلاری الگوریتم

شاخص (ریالی)

شاخص دلار

- شاخص قیمتی الگوریتم که از نیمه مردادماه روندی نزولی را در پیش گرفته است طی یک ماه گذشته (از ۵ مهرماه تا ۳ آبان ماه) نیز ۱۳.۴ درصد کاهش یافت و به سطوح ابتدای تابستان امسال رسید. با این حال افت قیمت سهام در بسیاری از شرکت‌ها بیش از این مقدار بوده است.
- عوامل متعدد از جمله عرضه ۳۰ درصدی سهام عدالت در نیمه مردادماه، علنی شدن اختلافات وزارت اقتصاد و وزارت نفت درخصوص عرضه دارا دوم، کاهش نسبت مجاز سهام در صندوقهای درآمد ثابت، تلاش دولت برای فروش اوراق سلف نفتی و کاهش ضریب اعتباری کارگزاری‌ها زمینه را برای بی‌اعتمادی به بازار و آغاز ریزش در نیمه مردادماه فراهم کرد، با این حال آنچه در هفته‌های اخیر زمینه تداوم این روند به رغم رشد چشم‌گیر نرخ ارز از نیمه مرداد را موجب شده است قوت گرفتن احتمال پیروزی بایدن در انتخابات ریاست جمهوری و به تبع آن کاهش نرخ ارز است. رزمه‌ها درخصوص افزایش نرخ بهره و خبرهای مختلف درخصوص عزم دولت برای قطع کردن ارتباط میان نرخ ارز و نرخ گذاری در بورس کالا نیز بر شدت گرفتن فشار فروش در بازار موثر بوده است.
- در گزارش پیشین اشاره شد که عوامل بنیادین متعددی از جمله عدم دسترسی بانک مرکزی به ارز و به تبع آن ایجاد محدودیت در طرف عرضه و انتظارات افزایشی برای قیمت دلار که معلول ناترازی بودجه و رشد بی‌رویه نقدینگی است امکان عبور نرخ ارز از مرز ۳۰ هزار تومان را محتمل می‌سازد. این اتفاق در مهرماه به وقوع پیوست و نرخ ارز از ۳۲۰۰۰ تومان نیز عبور کرد اما قوت گرفتن احتمال پیروزی بایدن در انتخابات منجر به شکل‌گیری انتظارات کاهشی برای نرخ ارز شده و قیمت آن را تا مرز ۲۹۰۰۰ کاهش داد. در صورت پیروزی بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا کاهش جدی نرخ ارز در کوتاه‌مدت چندان دور از ذهن نخواهد بود به ویژه آنکه قیمت فعلی دلار بالاتر از مقدار تعادلی آن است.
- شاخص قیمت دلاری الگوریتم که از تعدیل شاخص قیمتی الگوریتم با شاخص دلار حاصل می‌شود طی ۲۸ روز گذشته (از ۵ مهرماه) ۱۴.۹ درصد افت کرده است. این کاهش ناشی از کاهش ریالی قیمت سهام و افزایش هم‌زمان قیمت ارز بوده است. این اصلاح باعث شد شاخص قیمت دلاری به سطح ابتدای اردیبهشت ۱۳۹۹ بازگردد و اکنون تنها ۶.۷ درصد از اوج تاریخی خود در دی‌ماه ۱۳۹۲ بالاتر باشد. در صورتی که روند منفی بازار در هفته آتی نیز ادامه‌دار باشد مقدار شاخص از مقدار اوج خود در سال ۹۲ نیز کمتر خواهد شد. البته باید توجه داشت که کاهش نرخ ارز می‌تواند این روند را مختل کرده و منجر به رشد شاخص قیمت دلاری الگوریتم شود؛ در آن صورت بازار برای بازگشت به اوج پیشین خود به اصلاح قیمتی بیشتری نیاز دارد.

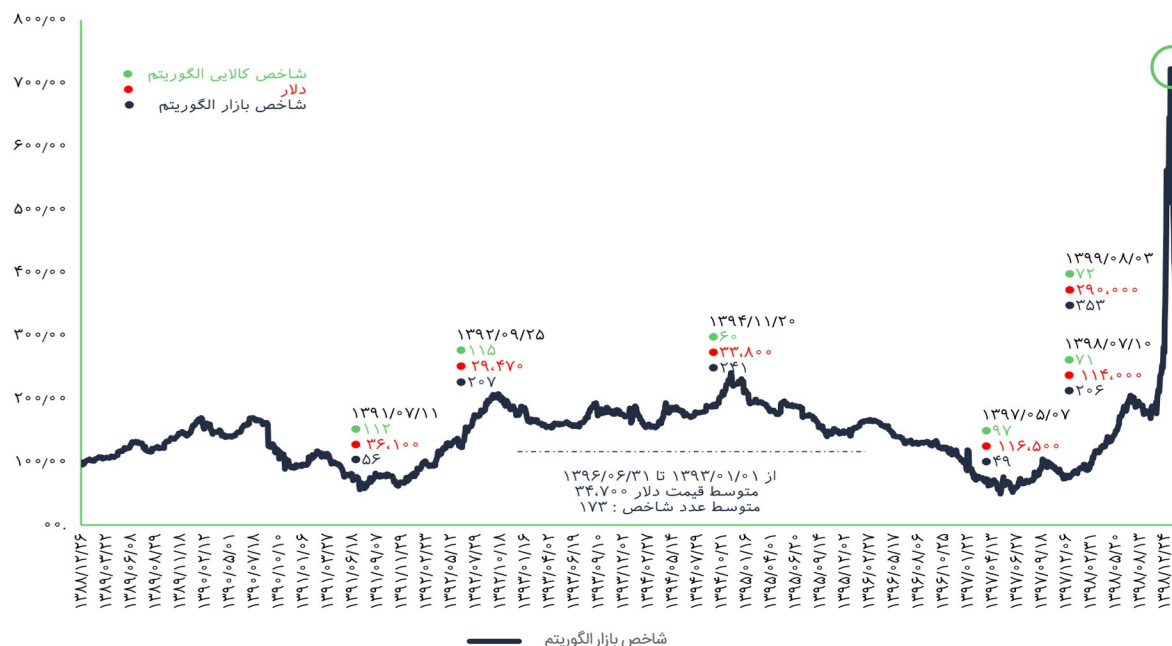
درصد تغییرات	۱۳۹۹/۰۷/۰۴	۱۳۹۹/۰۸/۰۲	وزن	کالا
-۰/۵%	۴۲	۴۲	۱۹,۹%	نفت برنت
۴,۲%	۲۰۶	۲۱۵	۸,۱%	متانول
-۰/۱%	۹۴۳	۹۴۲	۲۱,۸%	پلی اتیلن سنگین
۰/۴%	۲۳۵	۲۳۶	۶,۲%	اوره
۷,۲%	۲,۳۷۷	۲,۵۴۹	۱,۲%	روی
۴,۹%	۶,۵۵۵	۶,۸۷۶	۶,۸%	مس
-۰/۷%	۴۰۹	۴۰۶	۳۶%	ببلیت

- بازار کالاهای اولیه طی یک ماه گذشته روندی باثبات را طی کردند و به همین علت شاخص کالای الگوریتم در این مدت تنها نیم درصد رشد کرده است. در حال حاضر این شاخص از کف تاریخی خود در فروردین ماه بیش از ۲۸.۸ درصد فاصله گرفته است؛ با این حال همچنان ۴.۴ درصد پایین‌تر از اوایل بهمن‌ماه ۱۳۹۸ است.
- قیمت مس، اوره، روی و الفین از قیمت‌های پیش از شیوع کرونا فراتر رفته و قیمت بیلت فقط یک درصد پایین‌تر از سطوح پیش از شیوع این ویروس است با این حال متانول و نفت برنت به ترتیب ۱۵.۵ و ۳۱.۱ درصد پایین‌تر از سطوح قیمتی خود در اواخر دی‌ماه هستند.
- مس با ۴.۹ درصد رشد قیمتی در یک ماه اخیر منجر ۰.۴۲ واحد درصد رشد در شاخص و بیلت با ۰.۷ درصد کاهش منجر به ۰.۲۸ درصد افت در شاخص کالای الگوریتم شده است.
- در صورتی که توافق صادرکنندگان نفت برای کاهش عرضه نفت پایدار باقی مانده و تقاضای نفت به واسطه بازگشایی مجدد بازارها پس از کاهش محدودیت‌های ناشی از کرونا بهبود یابد می‌توان به بهبود شاخص کالایی در ماه‌های آینده خوش‌بین بود. از طرفی در صورتی که موج دوم کرونا به اعمال محدودیت‌ها در دنیا منجر شود امکان افت مجدد قیمت کالاها دور از ذهن نیست.
- در صورتی که قیمت قراردادهای آتی را برای ارزیابی انتظارات سرمایه‌گذاران در بازارهای کالایی مدنظر قرار دهیم، شاخص در ابتدای فروردین‌ماه ۱۴۰۰ حدود ۶۶.۵ واحد خواهد بود که به معنای انتظارات برای کاهش قیمت‌ها در ماه‌های آتی است.

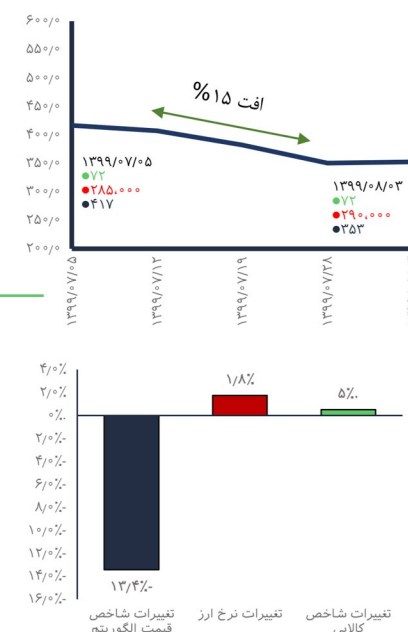

الگوریتم

گروه خدمات بازار سرمایه

شاخص بازار الگوریتم

بلند مدت

- در حالی که مسیر کوتاه‌مدت بازار تا حد زیادی به نتایج انتخابات آمریکا وابسته است، مسیر بلندمدت بازار بیش از هر چیزی به استراتژی‌های سیاسی و اقتصادی ایران وابسته است. در صورتی که ایران آماده تعامل با آمریکا نباشد یا بر تکرار اشتباهات خود در عرصه اقتصاد اصرار بورزد نمی‌توان به کنترل تورم در بلندمدت امیدوار بود، بدیهی است این امر می‌تواند منجر به رشد بازار سرمایه از محل تورم شود. از سوی دیگر باید توجه داشت در این سناریو احتمال تشدید بحران‌ها در هر دو حوزه سیاسی و اقتصادی بالا خواهد بود که در این حالت بازار سهام با چالش جدی مواجه خواهد شد. از سوی دیگر در صورت شکل گیری توافق و اتخاذ استراتژی‌های صحیح در حوزه اقتصاد، بازار سرمایه نیز از محل رشد اقتصاد منتفع شده و روندی رو به رشد را در پیش خواهد گرفت.
- چنان که پیش از این اشاره شد در صورت پیروزی بایدن در انتخابات آمریکا نرخ ارز به احتمال بسیار زیاد با کاهش مواجه خواهد شد. در صورتی که قیمت دلار تا ۲۲ هزار تومان کاهش یابد و با فرض رسیدن شاخص کلای الگوریتم به سطح ۶۶ واحد شاخص بازار الگوریتم به ۵۰۹ واحد افزایش می‌یابد که ۱۱۱ درصد بالاتر از اوج تاریخی خود در سال ۱۳۹۴ است.
- میانگین شاخص بازار الگوریتم در سال‌های منتهی به برجام و در دوران برقراری برجام ۱۷۳ واحد بوده است. بنابراین در صورتی که پس از حضور بایدن امیدها به بازگشت آمریکا و شکل‌گیری توافقات بیشتر منجر به شرایطی مشابه دوران برجام شود برای بازگشت شاخص به مقدار میانگین خود و با فرض دلار ۲۲ هزار تومانی به ۱۶۹ درصد اصلاح قیمتی در بازار نیاز است. البته عمده این اصلاح می‌تواند مربوط به سهام شرکت‌های فاقد EPS باشد.
- با توجه به موارد فوق بورس تهران در چشمانداز بلندمدت با ریسک‌های متعدد داخلی و خارجی روبه‌رو است. بنابراین سرمایه‌گذاری بلندمدت در این بازار مستلزم در نظر گرفتن اثرات احتمالی این ریسک‌ها از سوی سرمایه‌گذاران است.

کوتاه مدت

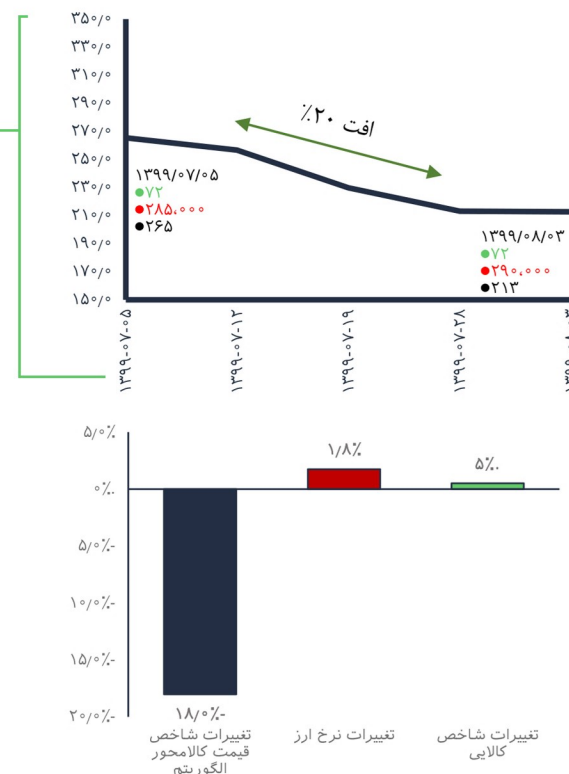
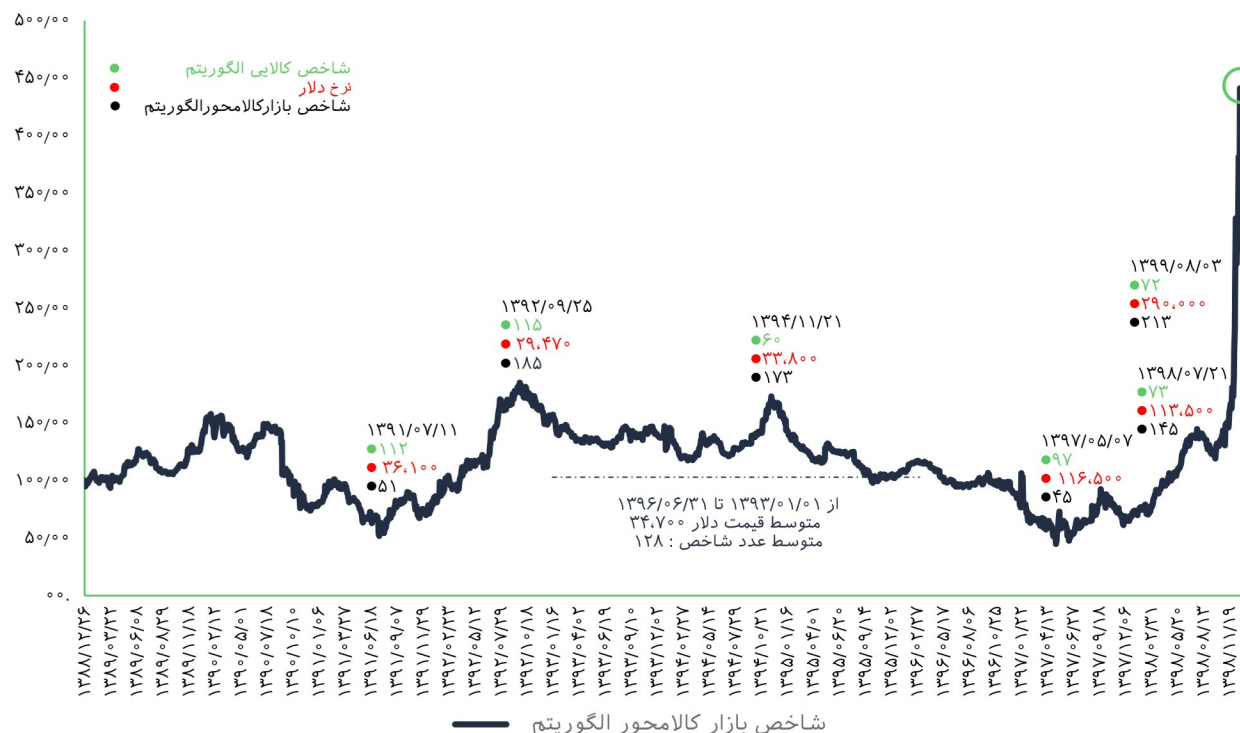
- کاهش ۱۳.۴ درصدی شاخص قیمت الگوریتم در کنار افزایش ۱.۸ درصدی قیمت ارز و رشد نیم درصدی شاخص کلای الگوریتم باعث شده است شاخص بازار الگوریتم با ۱۵ درصد افت مواجه شود. این کاهش منجر به رسیدن شاخص به سطح ۲۳ فروردین‌ماه امسال شده است.
- افت شاخص بازار الگوریتم به رغم افزایش قیمت دلار و متوسط قیمت جهانی کالاهای اولیه با خدشه‌دار شدن اعتماد عمومی به بازار سرمایه آغاز و با قوت گرفتن انتخاب بایدن به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا ادامه یافت. با این حال نباید فراموش کرد که قیمت‌ها در پنج ماه نخست سال شدیداً رشد کرده و P/E آینده‌نگر بازار را به حدود ۲۰ واحد رسانده بودند، اکنون اما با افزایش ریسک‌ها در بازار به ویژه ریسک کاهش نرخ ارز و رکود نگاه تحلیلی به بازار پرنرنگ‌تر شده و به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاران با لحاظ کردن کاهش نرخ دلار و نسبت P/E تاریخی بازار (حدود ۵ یا ۶) اقدام به ارزش‌گذاری سهام می‌کنند.
- به رغم افت ۵۱.۲ درصدی شاخص نسبت به اوج خود در مرداد ماه امسال این شاخص همچنان ۴۶.۳ درصد از اوج تاریخی پیشین خود در بهمن ماه ۱۳۹۴ بالاتر است؛ بنابراین ممکن است اصلاح شدید اخیر در قیمت‌ها منجر به افزایش واقعی‌بینی در بازار شده و بازگشت به تحلیل و ارزش‌گذاری با معیارهای پیشین (مانند P/E حدود ۵ یا ۶) در پی داشته باشد، ربه‌ای که به اصلاح بیشتر قیمت‌ها در میان مدت منجر خواهد شد.
- مهم‌ترین عامل رشد بازار در ماه‌های ابتدایی امسال ورود گسترده پول حقیقی به بازار بوده است؛ با این حال ورود پول در هفته‌های اخیر کاهش یافته و در پی اصلاح شدید بازار در ۵۰ روز گذشته راه خروج از بازار را در پیش گرفته است. این رخداد که متأثر از خدشه‌دار شدن اعتماد عمومی به بازار و فراگیر شدن ترس در بازار بوده است می‌تواند عاملی دیگر برای اصلاح عمیق‌تر بازار باشد.
- سرمایه‌گذاران در مقطع فعلی تا حدی منتظر روشن شدن نتایج انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا نیز هستند. پیروزی بایدن در انتخابات حداقل در کوتاه‌مدت به ایجاد انتظارات مثبت و به تبع آن کاهش نرخ ارز و انتظارات تورمی منجر خواهد شد، در حالی که پیروزی ترامپ نتایجی کاملاً متفاوت را در پی خواهد داشت. به نظر می‌رسد با نزدیک شدن به انتخابات آمریکا احتیاط نزد سرمایه‌گذاران بیشتر شود.

الگوریتم

گروه خدمات بازار سرمایه

شاخص بازار کالامحور الگوریتم

بلند مدت

- چنان که پیش از این اشاره شد سرمایه گذاران امید چندانی به رشد قیمت کالاهای اولیه در ماههای آتی ندارند. از سوی دیگر افزایش شانس بایستن برای پیروزی در انتخابات آمریکا احتمالاً به افت قیمت ارز منجر خواهد شد. برخی کارشناسان این افت را موقتی دانسته و معتقدند مشکلات ساختاری اقتصاد ایران منجر به رشد مجدد قیمت ارز خواهد شد. در عین حال گروهی دیگر معتقدند با توجه به آنکه بازگشت آمریکا به برجام ضمن ایجاد زمینه برای رشد صادرات نفت ایران و خلاصی از کسری بودجه شدید، منجر به افزایش قدرت بانک مرکزی برای دخالت در بازار ارز شده و افتی دامنه دار در بازار ارز را رقم خواهد زد. در صورت تحقق سناریوی دوم بازار در بلندمدت و پس از اصلاح کوتاه مدت ناشی از افت نرخ ارز روندی یکنواخت و کند را طی خواهد نمود.
- در صورتی که شاخص کالای الگوریتم در سطوح فعلی باقی مانده و قیمت دلار به ۲۲ هزار تومان کاهش یابد شاخص بازار کالامحور الگوریتم به ۲۸۰ واحد افزایش خواهد یافت که ۵۱ درصد بالاتر از اوج تاریخی خود در سال ۱۳۹۴ است.
- با توجه به عدم چشم انداز مناسب برای رشد قیمت کالاهای اولیه و احتمال کاهش نرخ ارز، سرمایه گذاری در سهام شرکتهای کالامحور در بلندمدت با ریسک فراوانی همراه است هرچند در صورت آرام شدن فضای بازار و شکل گیری جو سالهای ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ در بازار سرمایه، خرید سهام شرکتهای کالامحور که عموماً دارای سود هستند گزینه ای به مراتب مناسب تر از شرکتهای زیان ده است.

کوتاه مدت

- شاخص کالامحور الگوریتم با توجه به کاهش رشد ۱۸ درصدی قیمت ربالی سهام و افزایش قیمت جهانی کالاهای اولیه و ارز با کاهشی ۲۰ درصدی مواجه شده است. کاهش بیشتر در قیمت شرکتهای کالامحور نسبت به کلیت بازار ناشی از چشم انداز کاهشی نرخ ارز و اثرگذاری جدی قیمت ارز بر سودآوری این شرکتهای است.
- در حال حاضر شاخص بازار کالامحور الگوریتم ۱۵ درصد بالاتر از سقف تاریخی خود در آذرماه ۱۳۹۲ قرار دارد. بنابراین با توجه به نزدیک تر بودن قیمت سهام شرکتهای کالامحور به اوجهای پیشین خود سرمایه گذاری در سهام این گونه شرکتهای با ریسک کمتری مواجه است هر چند نباید از اثرات احتمالی نرخ ارز بر قیمت سهام این شرکتهای غافل بود.
- علت اصلی توجه به سهام برخی شرکتهای کالامحور به ویژه پالایشگاهها در ماههای اخیر ارزش جایگزینی این شرکتهای و قرار گرفتن آنها در صندوقهای ETF دولتی بود. در حال حاضر و پس از ریزش بازار سهام در دو ماه اخیر بازار مجدداً به قیمت گذاری بر اساس EPS علاقه مند شده است که با توجه به احتمال کاهش نرخ ارز در روزهای آتی و کاهش سودآوری این شرکتهای احتمال اصلاح بیشتر در قیمت سهام این گونه شرکتهای دور از انتظار نیست، هر چند این اصلاح به دلیل ریزش قیمت سهام اینگونه شرکتهای در مدت اخیر، شدید نخواهد بود.

◆» شاخص حجم تعادلی شمش فولاد

◆» شاخص حجم تعادلی کاتد مس

◆» شاخص حجم تعادلی پلی اتیلن سنگین فیلم

بورس کالا

شاخص OBV

شاخص حجم تعادلی^۱ (OBV) اولین بار در سال ۱۹۶۲ و در کتاب «کلید جدید گرانویل برای سودآوری در بازار سرمایه» توسط جوزف گرانویل معرفی شد. این شاخص با ترکیب داده‌های مربوط به قیمت و حجم معاملات یک سهم یا کالا، به پیش‌بینی روند قیمتی آتی آن‌ها کمک می‌کند. برای محاسبه این شاخص، در صورتی که قیمت پایانی روز جاری بالاتر از قیمت پایانی روز گذشته باشد حجم معاملات امروز به مقدار شاخص در روز قبل اضافه و در صورتی که قیمت پایانی کمتر از قیمت پایانی روز گذشته باشد، حجم جاری از مقدار شاخص در روز قبل کسر می‌گردد:

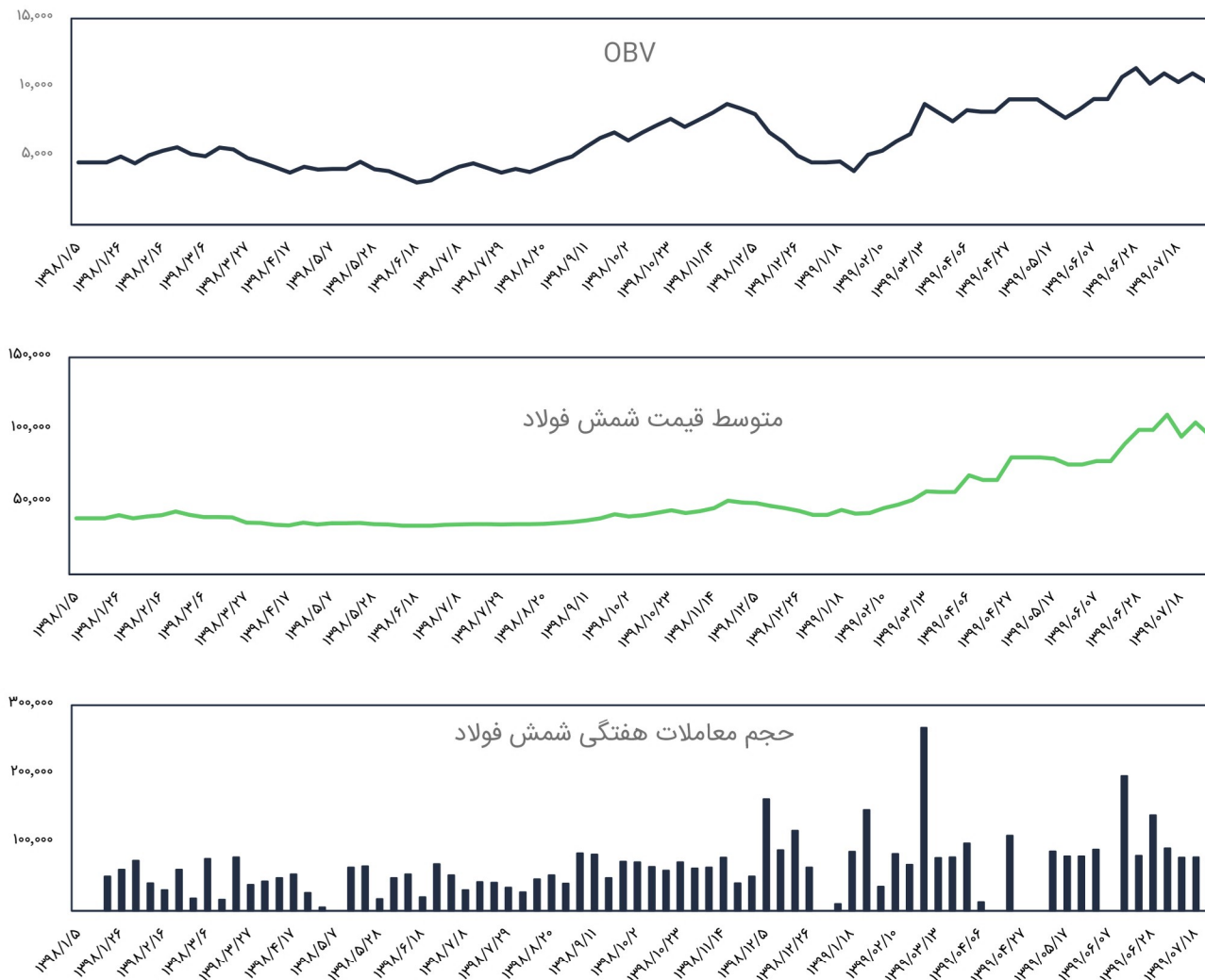
- اگر قیمت پایانی روز جاری بیشتر از روز قبل باشد: $OBV = OBV_{\text{روز قبل}} + \text{حجم معامله روز جاری}$
- اگر قیمت پایانی روز جاری کمتر از روز قبل باشد: $OBV = OBV_{\text{روز قبل}} - \text{حجم معامله روز جاری}$
- اگر قیمت پایانی روز جاری برابر روز قبل باشد: $OBV = OBV_{\text{روز قبل}}$

کاربرد OBV

اگر در یک دوره زمانی معین مجموع حجم معاملات در روزهای با قیمت صعودی از مجموع حجم معاملات در روزهای با قیمت نزولی بیشتر باشد، OBV انتهای دوره نسبت به ابتدای دوره افزایش می‌یابد (و بالعکس). تقدم حجم بر قیمت یا تبعیت قیمت از حجم در یک دوره، فرضیه اصلی شکل دهنده شاخص OBV است. بر این اساس می‌توان از OBV به منظور تایید یا رد روند جاری و پیش‌بینی تغییر روند قیمت‌ها در آینده استفاده کرد، چراکه تغییر در حجم‌های معاملاتی معمولاً نشانگر تغییر در روند قیمتی است. تا زمانی که قیمت و OBV در یک جهت حرکت کنند، روند فعلی قیمت‌ها تداوم خواهد یافت. از سوی دیگر اگر قیمت و OBV واگرا باشند احتمالاً روند قیمت‌ها در آینده معکوس خواهد شد. واگرایی به دو صورت اتفاق می‌افتد، الف) حالتی که قیمت در حال افزایش اما OBV افزایشی نبوده و یا در صورت افزایش کمتر از قیمت بر مقدار آن اضافه شده است (Bearish Divergence). در این صورت پیش‌بینی می‌شود که روند افزایشی قیمت‌ها به زودی متوقف و قیمت‌ها کاهش یابد، ب) حالتی که قیمت کاهشی اما OBV کاهش نیافته و یا در صورت کاهش کمتر از قیمت از مقدار آن کاسته شده است (Bullish Divergence). در این صورت پیش‌بینی می‌شود روند کاهشی قیمت‌ها به زودی متوقف و قیمت‌ها افزایش یابد.

در گزارش پیش‌رو سعی شده است با استفاده از اطلاعات منتشره توسط بورس کالای ایران روند قیمتی کالاهایی که بر سودآوری شرکت‌های کالامحور حاضر در بورس ایران اثر جدی دارند مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به حجم معاملات و تعداد روزهای معاملاتی و همچنین اهمیت اقتصادی، از گروه کالاهای صنعتی شمش فولاد و کاتد مس و از گروه محصولات شیمیایی پلی‌اتیلن سنگین فیلم به عنوان نمونه انتخاب و شاخص OBV برای آن‌ها محاسبه شده است. داده‌های مربوط به شاخص قیمت هر کالا و همچنین حجم و ارزش معاملات آن از گزارش‌های مربوط به آمار معاملات شرکت بورس کالای ایران از ابتدای سال ۹۸ تا تاریخ ۲۷ اردیبهشت جاری، استخراج شده است. همچنین از آنجا که کالاهای مختلف در تمامی روزهای هفته معامله نمی‌شوند، ارقام و مبالغ استفاده شده جهت محاسبه شاخص به صورت مجموع هفتگی در نظر گرفته شده‌اند.

شاخص حجم تعادلی شمش فولاد

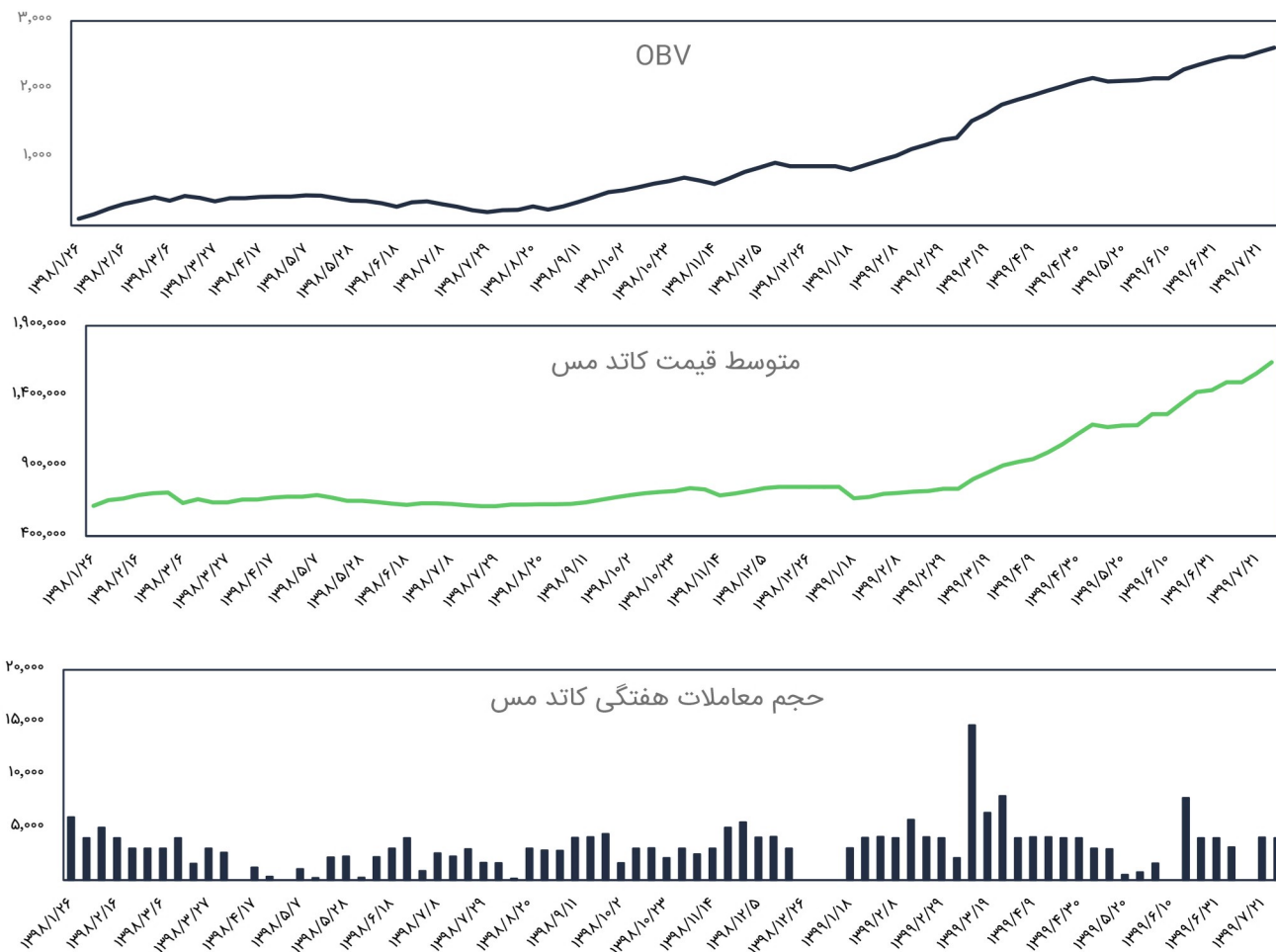

• طی ۴ هفته منتهی به ۲ آبان ماه ۱۳۹۹ مجموعاً ۳۲۰،۹۵۰ تن شمش فولادی با نرخ متوسط ۱۰۲،۰۸۸ ریال به ازای هر کیلوگرم به فروش رسیده است که در قیاس با متوسط قیمت‌ها در مردادماه ۱۰.۷ درصد رشد را نشان می‌دهد.

• با توجه به نرخ ۴۰۵ دلاری هر تن بیلت و ۴۳۷.۵ دلاری هر تن اسلب انجام معاملات در سطح قیمتی ۱۰۲،۰۸۸ ریال به ازای هر کیلوگرم به معنای معامله این محصول با دلار ۲۴۲۵۰ تومانی است که حاکی از اختلاف ۲۰ درصدی قیمت دلار فولاد با قیمت دلار بازار است.

• افزایش قیمت‌ها در بازار فولاد بیش از هر چیز متأثر از افزایش قیمت ارز در یک ماه اخیر بوده است.

• چنان که مشاهده می‌شود شاخص OBV و قیمت شمش روندی همگرا و در جهت نزول دارند، به همین دلیل انتظار می‌رود قیمت شمش در آینده با کاهش مواجه شود کاهش نرخ ارز می‌تواند هم‌راستا با تحقق این سناریو باشد.

- در مهرماه امسال ۱۱،۱۷۰۰ تن کاند مس با متوسط قیمت ۱،۵۷۱،۵۵۸ ریال معامله شد که نسبت به متوسط قیمت ها در شهریورماه ۱۳.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.
- افزایش قیمت مس در یک ماه اخیر معلول افزایش همزمان قیمت ارز و قیمت جهانی این کالا بوده است. با این حال با توجه به انتظارات کاهشی برای قیمت ارز می‌توان کاهش قیمت این محصول در آینده را انتظار داشت.
- شاخص OBV و قیمت کاند مس روندی همگرا و صعودی دارند که به معنای تداوم روند صعودی فعلی است. با این حال عمق کم بازار و عدم انجام معامله در روزهای اخیر نتیجه‌گیری بر اساس نمودار OBV را مخدوش می‌سازد.

در مهرماه پلی اتیلن سنگین در بورس کالا معامله نشده است.

گزارش شاخص‌های بازار الگوریتم تلاشی برای ارزیابی ارزندگی بازار سرمایه است. در این راستا سعی شده است اثر مهم‌ترین متغیرهای موثر بر بازار سرمایه ایران یعنی نرخ ارز و قیمت کالاهای اولیه بر ارزش شرکت‌ها سهامی مورد مذاقه قرار گیرد. نتایج این پژوهش یکی از ورودی‌های تحلیلی مهم برای تدوین سیاست‌های سرمایه‌گذاری در گروه خدمات بازار سرمایه الگوریتم است. بدیهی است نتایج این گزارش به‌تنهایی مبنای کاملی برای تصمیم‌گیری نبوده و صرفاً نظر تدوین‌کنندگان را منعکس می‌کند؛ چرا که پویایی‌های بازار و اقتصاد می‌تواند منجر به ایجاد تغییر در مفروضات تحلیلی و به‌تبع آن نتایج شود.

این گزارش توسط گروه خدمات بازار سرمایه الگوریتم و با هدف رشد فضای تحلیلی بازار سرمایه تهیه و منتشر شده است. گروه خدمات بازار سرمایه الگوریتم به همراه زیرمجموعه‌های اصلی خود یعنی دو شرکت سبدگردان الگوریتم و کارگزاری آینده نگر خوارزمی به ارائه کلیه خدمات کارگزاری، مدیریت دارایی، تأمین مالی و مشاوره سرمایه‌گذاری می‌پردازد.

الگوریتم
گروه خدمات بازار سرمایه

شرکت سبدگردان الگوریتم
ALGORITHM CAPITAL

کارگزاری آینده نگر خوارزمی (شرکت سهامی خاص)
Kharazmi Brokerage Co.

خیابان ولیعصر - خیابان بزرگمهر - پلاک ۱۶ - طبقه چهارم

تلفن: ۰۲۱ - ۶۶ ۹۷ ۲۶ ۵۲

algorithm.holdings / info@algorithm.holdings